

INSTRUCCIÓ RELATIVA AL PROGRAMA PATRIMONI CIUTADÀ

Exposició de motius

El nou govern de la ciutat de Barcelona aposta pel reconeixement de l'existència d'un Patrimoni Ciutadà a través del qual es pot donar suport, impulsar i consolidar processos d'acció comunitària. D'aquí neix l'impuls d'un programa anomenat desenvolupament dels Comuns Urbans.

Aquest programa parteix de l'avaluació de polítiques i pràctiques existents, i vol aprofundir en la definició i construcció de noves formes d'institucionalitat que abordin de manera més integral la relació entre institució i comuns urbans, permetent o fomentant una gestió més democràtica, efectiva i transparent. L'objectiu és per tant generar una proposta de marc conceptual i normatiu que defineixi com la institució ha d'acompanyar aquestes pràctiques comunitàries, així com definir quin ha de ser el retorn social i sota quins criteris han d'operar.

L'objecte d'aquesta proposta és en última instància el desenvolupament de les eines i espais de treball que permetin l'elaboració d'un pla de treball per al desenvolupament territorial dels comuns urbans orientat a:

- Construir un marc per pensar i estructurar línies d'acció que permetin reconèixer, posar en valor i promoure els comuns urbans a la ciutat des de l'Ajuntament de Barcelona, desenvolupant una proposta concreta d'estructuració d'aquest marc al voltant del concepte de Patrimoni Ciutadà.
- Incentivar, acompanyar i recolzar processos d'experimentació en recursos de titularitat pública i utilitats col·lectives, sempre i quan es garanteixi un govern públic, participat i obert.
- Consolidar un marc legal i regulatori que permeti i incentivi projectes d'ús i gestió comunitària, que anomenarem Patrimoni Ciutadà d'ús i gestió comunitària, i que es coneix com a comuns urbans. Un marc que a més reconegui la naturalesa autogestionària d'aquests projectes, protegeixi el seu valor i permeti el seu ple desenvolupament.
- Identificar algunes coordenades per un possible discurs jurídic sobre els comuns i caminar cap al reconeixement formal de la categoria dels béns comuns.

- Reglamentar les nocions sobre autogestió, comunitats i democràcia directa en la gestió de recursos que figuren en la Carta de Barcelona i en les normes de participació.

El resultat d'aquest procés hauria de veure's reflectit a dos nivells:

- Millora de les polítiques públiques existents, centrat en tres àmbits concrets (tot i que no de forma exclusiva):
 - Cessió de patrimoni públic
 - Pla Buits
 - Gestió Cívica
- Generació de noves formes de relació institució-comunitat a través del reconeixement de pràctiques de gestió comunitària o autogestió que pugui derivar en la creació d'una nova política de designació de certs espais com Patrimoni Ciutadà d'ús i gestió comunitària a Barcelona.

CAPITOL I. ÀMBIT D'APLICACIÓ I PLA D'ACTUACIÓ

I. Àmbit d'aplicació

L'objectiu del "Programa de Patrimoni Ciutadà" és el de coordinar a través de la "Taula de Patrimoni Ciutadà, aquelles accions que permetin desenvolupar dins del marc normatiu, el desenvolupament dels comuns urbans a partir d'experiències d'autogestió, que no es basi en la cessió d'espais o recursos, sinó en el reconeixement de l'ús i el dret a la gestió comunitaris d'allò públic per part de la ciutadania, el reconeixement del que anomenem el Patrimoni Ciutadà d'ús i gestió comunitària.

A títol enumeratiu i no exhaustiu es consideren incloses en aquest Programa, l'adjudicació en la gestió de:

- Cessió de patrimoni públic
- Pla Buits
- Gestió Cívica

II. Pla d'Actuació

- 1) A partir del dia 9 de febrer de 2017 totes les adjudicacions de gestió d'espais municipals (patrimoni públic, pla buits i gestió cívica) es centralitzaran a través de la "Taula de Patrimoni Ciutadà" (TPC).
- 2) Les actuacions relacionades amb aquest programa s'han d'aprovar per la "Taula de Patrimoni Ciutadà" (TPC) creat a tal efecte, de conformitat amb l'establert al següent capítol i no es pot promoure cap acció sense que prèviament s'hagi validat en aquesta taula.
- 3) Les demandes relacionades amb aquesta temàtica, s'hauran de comunicar per escrit a la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització. Les entitats demandants hauran de reomplir i enviar prèviament a participacio@bcn.cat un formulari específic (mirar annexa).
- 4) Des de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització es convocarà la "Taula de Patrimoni Ciutadà" (TPC) amb una periodicitat mensual. La freqüència de reunions podrà ser modificada en funció dels temes a tractar a l'ordre del dia.
- 5) Juntament a la convocatòria de l'esmentada taula (TPC), des de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització es farà arribar als/les membres de la taula, la relació actualitzada de les entitats demandants d'espai. Aquestes hauran de ser prevalorades, per tal d'establir quines de les entitats demandants són més prioritàries en funció dels criteris prèviament establerts.
- 6) Des de la Direcció de Patrimoni, es farà arribar (amb un mínim de 5 dies d'antelació a la reunió de la TPC) la relació de tots els locals/espais de titularitat municipal disponibles per adjudicar.
- 7) Des de les Direccions de Serveis Generals dels Districtes es farà arribar a la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització la relació de les cessions temporals que estiguin a punt de finalitzar en els propers 3 mesos. Aquestes hauran d'anar acompanyades d'un informe del/la tècnic/ca corresponent que valori l'activitat desenvolupada per l'entitat.
- 8) Des de la Direcció de Patrimoni es realitzaran els contractes jurídics necessaris per formalitzar els acords presos de cessió temporal de locals/espais.

- 9) Es crearà un Consell de Seguiment de la Taula de Patrimoni Ciutadà, format per entitats o associacions de la ciutat encarregades de vetllar pel correcte funcionament d'aquest òrgan.
- 10) El resultat dels acords presos a la Taula de Patrimoni Ciutadà (TPC) s'haurà d'avaluar anualment i a tal efecte es realitzarà una memòria que reculli la relació dels acords presos.

CAPITOL III. ESTRUCTURA ORGÀNICA I FUNCIONS

III. Taula de Patrimoni Ciutadà

El programa de Patrimoni Ciutadà serà gestionat per la "Taula de Patrimoni Ciutadà" format inicialment per: Gerent de Presidència, Comissionat de Participació Ciutadana i Democràcia Activa, Director/a de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització, ICUB, Ecologia Urbana, Tècnic/a de la Direcció de Democràcia Activa i Descentralització, Director/a de Patrimoni i Inversions, Tècnic/a de Patrimoni i Inversions, Director/a de Gestió Econòmica de Patrimoni, Director/a de l'Àrea de Drets Socials, Gerents/es dels Districtes a on estan ubicats els locals en cessió, 2 Gerents/es de Districtes fixes.

En qualsevol moment, la presidència de la Taula podrà proposar la modificació d'aquesta composició procurant sempre una presència d'Àrees i Districtes.

Els membres de la Taula seran nomenats per Decret d'Alcaldia.

La Taula es reunirà una vegada al mes, sens perjudici de convocar de manera urgent si cal revisar alguna actuació amb rapidesa.

Les funcions de la Taula de Patrimoni Ciutadà seran:

1. Coordinar i realitzar el seguiment de les actuacions relacionades amb el Programa Patrimoni Ciutadà.
2. Impuls dels comuns urbans, acompanyant les pràctiques comunitàries, aprofundint en la definició i construcció de noves formes d'institucionalitat que abordin de forma més integral la relació entre institució i comuns urbans.
3. Valorar les demandes rebudes de les entitats i/o associacions en relació al retorn social i als criteris de transparència, equitat i democràcia.

4. Resoldre les propostes d'adjudicació definitiva de cessió temporal d'espais/locals.
5. Definir les línies d'actuació i els objectius a assolir
6. Elaborar un Pla d'avaluació, a partir de l'anàlisi dels acords presos a les reunions.
7. Donar retorn i resoldre qualsevol dubte o suggerència que es pugui formular des de la Comissió de Seguiment del programa.
8. Elaborar un informe anual dels resultat del Programa.

El gerent municipal.